

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

dog som foreslået optages en bestemmelse om, at loven optages til revision i folketingsåret 1970-71.

Jeg skal anbefale lovforslaget til tingets velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Svend Haugaard*): Jeg har herved den ære for folketinget at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om sikring af privatlivets fred og den enkelte borgers demokratiske rettigheder*.

I grundloven nævnes en række bestemmelser til personlig beskyttelse for den enkelte borger. På enkelte områder har danske myndigheder fortolket disse bestemmelser på en måde, der kan føles truende for den personlige frihed og de demokratiske rettigheder.

Dertil kommer, at den moderne tekniske udvikling især på det elektroniske område og de strukturændringer, der sker i erhvervene og i hele vort samfund, giver øgede muligheder for og øget interesse i at udspionere privatlivet i hidtil ukendt udstrækning. Dette forhold nødvendiggør, at den hidtidige lovgivning på dette område tages op til revision og nye områder inddrages.

De i forslaget nævnte 6 afsnit hænger naturligt sammen, og det er derfor rimeligt at fremføre dem i et samlet forslag til folketingsbeslutning og henstille til regeringen, at den tager de enkelte spørgsmål op til løsning inden for den lovgivning, hvor de naturligt hører hjemme.

Til trods for det oprettede kontrolorgan kan de hemmelige politiske kortoteker udgøre en fare for fri meningsdannelse og for en del borgeres ansættelsesmuligheder.

Uroen om formodet telefonaflytning af efterretningsmæssige grunde gør det ønskeligt, at spørgsmålet tages op til ny undersøgelse, og at der tages forholdsregler, så borgerne kan føle sig sikre på, at der ikke sker aflytning af politiske eller andre ikke-kriminelle grunde.

I forbindelse med kartotekernes indsamling af oplysninger er det naturligt at nævne den kontrol, der fra efterretningstjenestens side har været ført med danske borgeres rejser til Østeuropa. En sådan kontrol bør

i et demokratisk land ikke kunne finde sted over for borgere, der ikke har begået noget kriminelt.

Også de private oplysningsbureauer kan gennem videregivelse af oplysninger om den enkelte person have en hæmmende indflydelse på politisk standpunkttagen og desuden skade enkeltpersoner, hvis der gives urigtige oplysninger eller oplysninger, der går privatlivet for nær.

Da de pågældende ikke selv får lejlighed til at kontrollere bureauernes materiale, er det nødvendigt, at der fastlægges dels regler for, hvilke oplysninger der må videregives, dels bestemmelser om strafansvar, hvis de givne retningslinjer overtrædes, eller der gives urigtige oplysninger, som kommer de pågældende til skade.

Borgerne har krav på, at den nærgående udspionering af privatlivet bliver bremset, så det ikke bliver normalt at betragte oplysninger om intime personlige forhold som relevante betingelser for ansættelse.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand Knud Østergaard.

Formanden: Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at den ønskede orlov meddeles fra og med den 5. november 1967. (Ophold). (Det er vedtaget).

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmand Knud Østergaard.

Formanden: Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at stedfortræderen indkaldes. (Ophold). Det er vedtaget. Seminarirektor Adelbert Fuglsang-Damgaard vil herefter blive indkaldt som midlertidigt medlem af folketinget fra og med den 5. november 1967.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et folketingsud-

valg for folketingsåret 1967-68 til drøftelse af problemer i forbindelse med pristal [af Kampmann m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. VII) findes i tillæg A. sp. 1311, fremsættelsen i tidenden sp. 720).

Sagen sættes til forhandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kampmann): For så vidt angår formålet med og begrundelsen for at nedsætte dette udvalg til videre drøftelse af problemerne om pristallet, skal jeg blot henvise til bemærkningerne, der ledsager forslaget, og jeg taler på samtlige forslagsstilleres vegne. Der er ikke noget ønske om udvalgsbehandling efter første behandling.

Guldberg: Jeg skal som medforslagsstiller kun knytte nogle ganske få bemærkninger til forslaget. Det er jo først og fremmest begrundet i, at det udvalg, som sad i sidste samling, fortsatte sit arbejde, efter at det pågældende lovforslag var vedtaget — i høj grad i medfør af nogle af de synspunkter, som venstre havde fremdraget i forbindelse med den rent tekniske revision, der skulle ske — men altså ikke lykkedes at blive færdig. Jeg vil da gerne udtrykke min tilfredshed med, at partierne, da vi ikke blev færdig, er blevet enige om, at der er nogle væsentlige ting, vi skal arbejde videre med. Jeg er helt klar over, at der kan være mange og meget indviklede spørgsmål i forbindelse med forskellige pristal for forskellige indtægtsgrupper, men vi skal nu alligevel til bunds i det, og vi skal også til bunds i problemet, om det overhovedet er rigtigt at bruge indeksreguleringerne og ikke budgetregulering.

Men der er en anden ting, som er kommet frem, og som jeg synes det er rigtigt at pege på som noget meget væsentligt. Det viste sig allerede under boligforhandlingerne, hvor vi fra venstres side pegede på — og det er mit indtryk, at man nu er ved at nå frem til en vis almindelig forståelse deraf — at hvis der er noget, der er forkert i pristalsordninger, så er det at have en pristalsregulering af priser, hvor man altså regulerer priserne ved hjælp af et lønregulerende pristal og derefter selvfølgelig

automatisk lønningerne ved hjælp af priserne. Det er jo den helt dødssikre måde at lave en automatik på, som er lige urimelig set fra alle synspunkter, og hvor man jo må sige, at ikke mindst de lønmodtagere, som er interesserede i en pristalsregulering, i høj grad har konstateret og vil konstatere, hvor uhensigtsmæssigt det er, hvis en pristalsregulering samtidig er en regulering af priserne. Så kan man skændes til dommedag om, hvem det var, der var kaninen, der begyndte; det kan sådan set være det samme, for sandheden bliver i hvert tilfælde den, at det, der var hensigten med et lønregulerende pristal, i hvert fald er tabt på gulvet. Det er det, man har set, og jeg mener derfor, det er noget meget væsentligt, at et udvalg arbejder videre med disse problemer. Jeg vil gerne takke ministeren for, at han har givet tilsagn om, at vi kan få de oplysninger, vi skal bruge. Jeg er også glad for, at der, selv om vi ikke er blevet enige om et resultat, ser ud til at være enighed mellem partierne om, at disse ting i hvert tilfælde er meget væsentlige. Det hilser vi altså velkommen.

Gottschalk-Hansen: Som det fremgår af bemærkningerne til dette forslag til folketingsbeslutning, er der endnu en række uafklarede spørgsmål, som det i forrige samling nedsatte udvalg ikke har fået besvaret; og jeg forstår, at økonomiministeren er sindet at ville fremme besvarelsen af disse spørgsmål gennem Danmarks Statistik. Jeg kan derfor på mit partis vegne — også som medforslagsstiller — anbefale at tiltræde, at denne folketingsbeslutning gennemføres, så at der bliver nedsat et udvalg, der arbejder videre med spørgsmålene.

Det er ikke tiden nu at drøfte i enkelthed selve pristalsprincippet; det får vi jo rig anledning til i det udvalg, der nedsættes, men jeg vil gerne, da vi nu lige nævner pristallet og der, siden vi sidst drøftede disse ting, er sket dette, at en organisation, nemlig LO, har taget initiativ til at nedsætte et udvalg, der skal arbejde med et pristal, sikre mig, at økonomiministeren er enig i, at der kun findes ét pristal, nemlig pristallet, det pristal, som udarbejdes på strengt videnskabelig basis af Danmarks Statistik. Selvfølgelig har enhver organisation i Danmark, af hvad art den er, og hvilke

[Gottschalck-Hansen.]

synspunkter den står for, sin fulde ret til at nedsætte udvalg, der arbejder med disse ting, men jeg synes, det var rart, hvis økonomiministeren herfra ville bekræfte, at det fortsat er det af Danmarks Statistik udarbejdede pristal, der er det afgørende, og det kan ikke være påvirket af, hvilke resultater andre måtte nå frem til.

Jeg skal med disse ord anbefale forslaget til folketingsbeslutning om, at dette udvalg nedsættes.

Alfred Andersen: Uden at gå ind i nogen drøftelse af dette forslag vil jeg gerne på mit partis vegne give det min tilslutning.

Grethe Philip: Med den betydning, pristallet efterhånden har fået for hele vor økonomi og for reguleringen af lønningerne, er det naturligvis ganske overordentlig vigtigt at få pristallet udregnet på en så hensigtsmæssig måde som muligt og stadig at følge de problemer, der kan opstå i forbindelse med pristallet.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale, at man vedtager forslaget.

Niels Westerby: Liberalt centrum kan naturligvis ikke have noget at indvende imod, at der bliver nedsat et folketingsudvalg til at behandle en række vigtige sider af vore pristalsproblemer.

Jeg vil dog gerne henlede opmærksomheden på to ting, som jeg går ud fra at udvalget også vil beskæftige sig med, og jeg siger udtrykkelig: går ud fra, hvis ikke forslagsstillerne bestrider det eller går imod det.

For det første kom det jo offentligt frem ved flere lejligheder i sommerens løb, at indsamlingen af oplysninger fra kommunal side ikke har været så betryggende, som ønskeligt er. Jeg mener, at det ville være en god ting, om udvalget også beskæftigede sig med, om de oplysninger om priser, der kommer ind og danner grundlaget for beregningen af pristallet, er helt korrekte, og at også dette spørgsmål bliver nærmere belyst i dette folketingsudvalg.

For det andet vil jeg gerne henlede opmærksomheden på det forslag, som liberalt centrum tidligere har stillet her i tinget, og som gik ud på at sørge for, at de skiftende forbrugsvaner regelmæssigt til faste tids-

punkter får indflydelse på beregningen af pristallet og på pristalsbudgettets sammensætning, også sådan at det bliver synkroniseret, falder sammen med overenskomstperioderne, så man undgår uheldig strid og spæktakel omkring alle disse ting. Jeg går ud fra, at det spørgsmål også bliver behandlet i udvalget.

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard): Jeg kan kun hilse med tilfredshed, at folketingets partier er enige om at nedsætte det foreslåede udvalg, som jo er en fortsættelse af udvalget i sidste samling. Det er meningen, at udvalget skal beskæftige sig med en række af de spørgsmål, som Danmarks Statistik søger at udarbejde besvarelser af. Jeg har i sidste samling givet udtryk for, at vi vil drage omsorg for, at Danmarks Statistik udarbejder alle de ønskede besvarelser, og jeg er fortsat parat til at møde op i det, man dengang kaldte studiekredsen, hvis det ønskes fra folketingets side.

Til hr. Gottschalck-Hansen vil jeg gerne sige, at det er klart, at det officielle pristal, det, der er hjemlet i lovgivningen, naturligvis er og fortsat vil være det, der udarbejdes af Danmarks Statistik. Men som det jo også kom frem ved debatten i sidste samling, kan organisationerne, såfremt de er enige derom, vedtage sådan set hvad de vil vedrørende deres privatretlige aftaler. Når der imidlertid henvises til pristallet og det er i lovgivningen, det sker, eller i vore regulativer, så er det klart, at det er det af Danmarks Statistik udarbejdede.

Hermed sluttede forhandlingen.

Sagens overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Ønskes der udvalgsbehandling? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, går forslaget til folketingsbeslutning direkte til anden (sidste) behandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et folketingsudvalg for folketingsåret 1967-68 til at drøfte pro-